

Summary. *Spontaneous occurrences of Potentilla norvegica in Sweden.* — As a rule, *Potentilla norvegica* occurs in Scandinavia only as a weed. Several seemingly spontaneous occurrences have, however, recently been discovered in northernmost Sweden, viz., in Norrbotten and Pite lappmark. Our plant grows here on south-exposed precipices, often very far from roads and human habitations. As it has got the rest of its North-Scandinavian area as lately as during this century, chiefly in connection with the building of the railways, it can hardly have been introduced to these far-off places. *Potentilla norvegica* seems therefore to have migrated spontaneously into north-eastern Sweden from Asia and Russia via northern Finland.

LITTERATUR.

- ANDERSSON, G. & BIRGER, S., 1912: Den norrländska florans geografiska fördelning och invandringshistoria med särskild hänsyn till dess sydsandinaviska arter. — Norrl. Handb. V. Uppsala.
- BIRGER, S., 1904: Vegetationen och floran i Pajala socken med Muonio kapellag i arktiska Norrbotten. — Arkiv för bot. Bd 3. Stockholm.
- BJÖRKMAN, G., 1939: Kärnväxtfloran inom Stora Sjöfallets nationalpark jämte angränsande delar av norra Lule lappmark. — Kungl. Sv. Vet. Akad. Avhandl. i Naturskyddsärend. N:o 2. Stockholm.
- FRÖDIN, J., 1915: Iakttagelser öfver Porjusområdets adventiflora. — Bot. Not. Lund.
- HANNERZ, E., 1945: Fällforsberget, ett sydberg i Norrbotten. — Sveriges Natur. Stockholm.
- HARTMAN, C. J., 1879: Handbok i Skandinavien's flora. Elfte uppl. Stockholm.
- HJELT, H., 1919: Conspectus Florae Fennicae. Vol. V. Helsingforsiae.
- LÖNNQVIST, O., 1947: Ruderatfloran i Övertorneå-trakten. — Norrb. Biol. Fören. småskr. Nr 1. Boden.
- NORMAN, J. M., 1894: Norges arktiske flora. I. Christiania.
- SIMMONS, H. G., 1910: Floran och vegetationen i Kiruna. — Vet. och prakt. unders. i Lappl. Flora och Fauna, 1. Lund.
- WOLF, TH., 1908: Monographie der Gattung Potentilla. — Bibl. botan. Bd. XVI. Stuttgart.

Sten Selander.

Några nya fanerogamfynd från Sala-trakten.

År 1910 publicerade jag i denna tidskrift en fyndlista från Sala-trakten, och detta ofullgångna ungdomsarbete kompletterades 1923. Sedan dess har jag endast mera sällan varit i Sala. Några nya fynd därifrån förtjäna dock att omtalas liksom en del nya lokaler. Många uppgifter ha ställts till mitt förfogande av lektor R. MORANDER (= M.), Falun, som under flera somrar bott vid sjön Långforsen i den stora lilla staden, samt av docenten G. DEGELIUS (= D.), vilken 1942 tjänstgjorde där som officer.

Några litteraturuppgifter ha också anförts. I förbigående vill jag omnämna, att SAMUELSSON (1923 och 1925) bl. a. har meddelat ett fynd av *Sparganium angustifolium* × *Friesii* i den nu torrlagda Sala damm samt *Phleum phleoides* från Sala s:n prästgård och *Scirpus pauciflorus* vid Mellandammen. Ett par arter — *Androsace septentrionalis*, Gröna gången 1873 och *Cynanchum Vincetoxicum*, Nyberg 1872 — har SAMUELSSON anført efter den bekante LINNÉ-forskaren EW. ÅHRING i Arboga, vilken ur skolpojkskerbarier har antecknat några växter i ett exemplar av WALLS flora. Åtminstone uppgiften om *Cynanchum* synes mig dock vara i högsta grad tveklaktig. — Nomenklaturen i det följande är i enlighet med HYLANDERS förteckning (1941).

Acorus Calamus. Även söder om Kusbo i bäckfåra och kärr strax norr om gamla Broddbovägen 1948 (M.).
Agropyron caninum. Strax söder om kartans b i Kusbo, i starkt gallrad lövlandskog 1948 (M.).
Alchemilla Murbeckiana. Skuggan 1945 (M. Det. fil. d.r. E. ASPLUND).
A. subglobosa. Skuggan 1945 (M. Det. ASPLUND).
Alopecurus aequalis. Även vid Viksberg 1947 (M.).
Amelanchier canadensis. Förevildad t. ex. vid gruvan (D.), S. »Rosenholmen» i Långforsen 1932 (M.). Talrika buskar av en *Amelanchier* sågs 1931 på åsen vid Olsbo nära Sättra brunn i Kila s:n (M.).
Anemone vernalis. Ett ex. vid ett kalkblock (bykplats) i skogen nära ett torp mellan Skuggan och Barnelund 1945 (M.).
Avena elatior. Skuggan 1906—1936.
Bidens cernua. Även vid Stora Ensta (D.).
Bromus inermis. Även vid Strå, nära järnvägen (M.) och utmed landsvägen vid Silvköparen (D.), Broddbo st:n 1936.
Calamagrostis purpurea. Även vid Silvköparen (D.), på strandhällar söder om Sjöbo och på Bränholmen i Långforsen (M.).
Carex caryophylla. Vägkant vid gruvan 1945 (M.).
C. chordorrhiza. Även vid Kolarhagen (D.).
C. diandra samt även *C. dioeca* och *C. disticha* vid Kolarhagen (D.).
C. elongata. Även NV om gruvan (D.).
C. flava × *Oederi*. Även i kärrartad mosse vid järnvägen norr om Skuggan (M.).
C. loliacea. Denna art har vid Gröna gången — liksom några andra växter t. ex. *Draba incana* vid Sandrymningen, gruvan — redan på 1700-talet iakttagits i Sala av sedermera ekonomie professorn S. LILJEBLAD (ERIXON 1935, s. 90).
C. paradoxa. Även vid Kolarhagen (D.).
C. vaginata. Även i skogen norr om Skuggan (M.).
Chaenorhizum minus. Även på järnvägsbanken utmed Långforsen (M.) och vid stationen.
Chamaenerion angustifolium f. *fl. alb.* Vägkant mellan Hebo och Dal Karlstorp i Kila s:n 1937 (M.).
Chrysosplenium alternifolium. Även i sumpmark mellan Filipstorp och Gävle-järnvägen (T. NILSSON).

Conium maculatum. Sedd av mig 1942 och 48 vid Skuggan; Broddbo 46.
Corydalis pumila. Skuggan (Fiskarbo) förvildad från odlade ex. (M.).
Crepis paludosa. Även vid Skuggan (Fiskarbo), i trädgårdsland 1934, ej odlad (M.).

Cuscuta campestris (DEGELIUS 1943). Förgäves eftersökt av DEGELIUS och MORANDER 1948 på växtplatsen vid gruvan. Ett hönshus med inhägnad har uppförts på platsen.

Cynoglossum officinale. Sedd av mig vid Skuggan 1942, 1945 och 1948.
Datura Stramonium. Odlad under sista världskriget vid Salberga sjukhus och kvarlevande ännu 1948 (M.).

Digitalis purpurea. Iakttagen vid Skuggan (Fiskarbo) sedan 1936 (M.).
Elolea canadensis. Till min överraskning upptäckte jag denna växt 1940 i Långforsen vid Skuggan. MORANDER har sedan omtalat, att han redan 1936 hade observerat den här. År 1944 såg jag den nära Sjöbo.

Epilobium collinum. Även vid gruvan (D.), Måns-Ols.
E. rubescens. Även vid vägen väster om Barnelund 1945 (M. Det. ASPLUND).
Epipactis palustris. I ett litet nu förstört kärr vid Armanbo enl. folkskol-läraren, fil. kand. A. JANSSON, Sala damm.

Equisetum pratense × *silvaticum*. Upptäcktes 1947 vid Skuggan av MORANDER, vilken kommer att beskriva denna för Sverige nya bastard.
Euphorbia Esula. Även vid Bornebo enl. A. JANSSON.
Galeopsis bifida. Även Skuggan 1936 (M.).

Galium trifidum. Även iakttagen av mig vid Långforsen söder om Sjöbo vid stranden och i kanten av en mosse.

Geranium bohemicum. I sällskap med MORANDER såg jag (DAHLGREN 1945) denna växt på flera brända fläckar i en hagmark vid Skuggan åt Barnelundshället. Arten har tidigare icke observerats i Sala sedan Gö-RAN WAHLENBERGS tid.

Hesperis matronalis. Även Skuggan (Fiskarbo). Iakttagen sedan 1936.
Lactuca macrophylla. På ett par ställen nära sydänden av Mellandammen (D.); Skuggan (Fiskarbo), utsatt för fåfånga utrotningsförsök (M.).
Lepidium campestre. Även på vägen och banvallen vid Silvköparen 1942 (M. o. D.).

Lilium Martagon. Nu förvildad vid Skuggan.

Limosella aquatica. Fläckbo s:n: Stävsresjöns södra vik, massvis tillsammans med *Scirpus acicularis* 1937 (M.).

Lonicera nigra. En subspontan buske påträffades 1942 växande i naturlig vegetation inte långt från det ställe, där kanalen från Mellandammen kommer fram ur berget (DEGELIUS 1942). Busken frodades fortfarande 1948.

Lysimachia punctata. Skuggan, bakom ladugården. Sedd 1943—1948 (M.).
Malaxis monophylla. Glädjande nog upptäckte MORANDER i somras ett tjugotal exemplar växande i ett kärr vid gruvan (jag vill inte närmare precisera lokalen). Arten sågs tidigare där i trakten 1921 (DAHLGREN 1923).
Melampyrum pratense f. *purpureum*. Uppl: Nora s:n, Östa, barrskogsbryn vid liden väg 1948 (M.).

Melilotus officinalis (*Petitierraeus*). Järnvägsstationen (D.), utfyllning vid landsvägen mittför lasarettet (M.).

Myriophyllum verticillatum. Sedd av mig 1940 i Långforsen.
Nuphar pumilum. Denna växt har även påträffats i Silvsköparen (där den också hybridiserar med *N. luteum*) av A. JANSSON och MORANDER. Den sistnämnde fann också 1947 den lilla näckrosen i Långforsen åt Viksbergshållet till. — I Hallaren, som tillhört Sala hyttas vattensystem, har den nyligen uppdagats av LOHAMMAR (1948, s. 181).
Nymphaea alba ssp. *melocarpa* och ssp. *candida*, Långforsen vid Viksberg (M. Det. konservator C. BLOM, Göteborg).

Orchis strictifolia. Också på en nu förstörd växtplats vid Armanbo enl. A. JANSSON.

Petasites hybridus. Skuggan (Fiskarbo), iakttagen sedan 1936 (M.).

Pinus silvestris f. *variegata*. Vid Västerås-vägen strax norr om avtagsvägen till Ulricelund upptäckte DEGELIUS 1942 (DEGELIUS 1943) en omkring en halv m hög tall med klorofylllösa årsskott. Denna finnes fortfarande kvar (1948) och har nu nått en längd av c:a två m.
Poa compressa. Skuggan 1936 (M.).

P. supina. Hållsta vid Västerås-vägen, söder om gruvan (D.).

Potamogeton obtusifolius. Fanns förr i den nu tappade Sala damm liksom *P. gramineus*, där båda arterna insamlades 1878 av d:r K. HEDBOM.

Potentilla Crantzii. Särskilt vanlig vid gruvan (D.).

Ranunculus cassubicus. Även i ett lövängsfragment SV om Viksbergsvikens mynning i Långforsen 1945 (M.), Hållsta (D.).

Rumex domesticus × *obtusifolius*. Skuggan, bakom ladugården 1948 (M.).
R. obtusifolius v. *agrestis*. Skuggan (Fiskarbo 1936), bakom ladugården 1948 (M.).

Salix lapponum. Även sankmarker vid järnvägen norr om Skuggan.

Sambucus racemosa. Även Skuggan (M.).

Saxifraga adscendens. Även på ett kalkblock (bykplats) i skogen nära ett torp mellan Skuggan och Barnelund 1944—1948 (M.).

Silene dicholoma. I vallar mellan Skuggan o. Josefsdal 1939 (M.), Strå 33.
Sorbaria sorbifolia. Måns-Ols och Skuggan (M.).

Spergula rubra. Broddbovägen vid avtagsvägen till Eklövstorp 1945 (M.).
Stellaria longifolia. I barrskog väster om Långforsen (D.).

Taraxacum. Följande klonarter ha av MORANDER insamlats i trakten av Skuggan och bestämts av med. kand. G. HAGLUND, Riksmuseum: *T. biforne*, *duplidens*, *fasciatum*, *Huelpherstanum*, *involutatum*, *leptodon*, *longisquamem*, *maculigerum* (Barnelund, vid ett litet kärr invid gamla Broddbovägen), *patens*, *recurvum* (verisimiliter), *tenebricans* och *thostigma* (även vid Barnelund).

T. suecicum. I Riksmuseets herbarium ligger ett ark med denna *Patustria*-typ funnen på en skogsstig nära gruvan av DEGELIUS (Det. HAGLUND).
Thlaspi alpestre. Även t. ex. vid gruvan (D.) och Skuggan 1936—1948.
Vinca minor. Nära Nöthagen i videsnår (D.) och bakom Skuggans ladugård (M.).

Viola canina × *montana*. Äng vid bäcken SV om Filpustorpet (M.).

V. canina × *Riviniiana*. Skuggan (M. Det. Blom).

V. epipsila. Även vid Gröna gången nära Mellandammen, Långforsen vid nya Broddbovägen och vid Viksberg (M.).

V. mirabilis. Även väster om Viksbergsvikens mynning i Långforsen (M.).
V. montana. Äng vid bäcken SV om Filpustorpet, skogsbacke mellan Skuggan och Barnelund (M. Det. Blom), mellan Kolarhagen och Måns-Ols (D.).

V. montana × *Riviniiana*. Skuggan 1944 (M. Det. Blom).

POST SCRIPTUM. Sedan ovanstående redan hade korrekturlästs, har lektor E. ALMQUIST i Eskilstuna meddelat mig följande växtlista, där *Lepidium rudemale* är ny för trakten.

Arabis arenosa, Broddbo stat. 1918; *Bromus arensis*, bangården vid tegelbruket 41; *Carex contigua*, stationsparken; *Centaurea scabiosa*, Broddbo stat. 40; *Chenopodium rubrum*, Fridhem, Ö. om Norrbytullen, 46; *Dryopteris austriaca* ssp. *dilatata*, Gröna gången; *Epilobium collinum*, Måns-Ols; *Eriophorum gracile*, Sjöbo vid Långforsen; *Fragaria moschata*, Måns-Ols; *Lepidium rudemale*, bangården 25 och 41; *Melilotus officinalis*, bangården 33 och 45; *Potamogeton lucens*, Sala s:n, Gransjön i själva landskapsgränsen (ALMQUIST 1929, s. 74); *Puccinellia distans*, bangården 45; *Thlaspi alpestre*, Broddbo stat. 46; *Viola rupestris*, Gröna gången.

CITERAD LITTERATUR.

ALMQUIST, E. 1929: Upplands vegetation och flora. — Acta phytographica suecica, 1. Uppsala 1929. (Också diss., Uppsala 1929.)
 DAHLGREN, K. V. O., 1923: Tillägg till Salatraktsens kärlväxtflora. — Svensk Bot. Tidskr., Bd 17. Uppsala.

—, 1945: Nya meddelanden om Geranium bohemicum och Geranium lanuginosum. — Bot. Not. Lund.

DEGELIUS, G., 1942: Subspontan Lonicera nigra L. i Västmanland. — Bot. Not. Lund.

—, 1942: Fynd av Geaster minimus Schw. och Scleroderma Bovista Fr. i Västmanland. — Bot. Not. Lund.

—, 1943: Ytterligare fynd av Cuscuta campestris Yunker. — Bot. Not. Lund.

—, 1943: Tall med försenad klorofyllbildning. — Skogen. Stockholm.

ERIXON, S., 1935: Samuel Liljeblads resa genom Västmanland juni 1797 utg. av S. ERIXON. — Västmanl. Fornminnesför. Årsskr., 23. Västerås.

LOHAMMAR, G., 1948: Nuphar pumilum i Uppland. — Svensk Bot. Tidskr., 42. 1948. Uppsala.

SAMUELSSON, G., 1923: Växtlokaler från Västmanland. I. — Svensk Bot. Tidskr., Bd 17. Uppsala.

—, 1925: Växtlokaler från Västmanland. II. — Ibid., Bd 19. Uppsala.

K. V. Ossian Dahlgren.

Nya fynd av Hieracier och andra kärlväxter på norra Öland.

Byxelkrok på nordligaste Öland blev oförutsett min och min familjs uppehållsort i augusti 1946. Tilltalade av platsen, återvände vi dit följande sommar. Denna gång medförde jag STERNERS utmärkta flora (Flora der Insel Öland, Acta phytogeogr. succ. IX, 1938). Min därvaro 1947